

KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV 2015-2019 ULLENSAKER KOMMUNE

Forord

Idrett og fysisk aktivitet er et område som engasjerer mange mennesker. Offentlige myndigheter og de frivillige organisasjonene samarbeider på alle nivåer for at befolkningen skal få best mulig betingelser for å drive idrett og fysisk aktivitet.

Etter pålegg fra Kulturdepartementet skal alle kommuner utarbeide en kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet. Førrige kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Ullensaker kommune ble utarbeidet for 2012-2015. I de påfølgende åra har kommunen oversendt til fylkeskommunen handlingsprogram med prioritering av anlegg som grunnlag for søknader om spillemidler.

Ullensaker kommune vil alene aldri kunne oppfylle alle behov for tilrettelegging for anlegg og fysisk aktivitet. Vi ser derfor verdien av de tilbud som skapes på alle disse arenaene. Vi ser verdien av frivilligheten og ikke minst alle sosiale nettverk og møteplasser som oppstår. Vi ser også verdien av fysisk aktivitet som en motvekt til et stadig mer stillesittende samfunn og en stadig viktigere faktor for innbyggernes helse og trivsel.

Vi vet hvor viktig gode aktivitetstilbud til barn og unge er for å fremstå som en attraktiv kommune å bo i, og vil gjøre det vi kan for å hjelpe frem alle gode initiativ og ønsker som er samlet i denne planen.

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Innledning og bakgrunn for planen	6
Bakgrunn for planen.....	6
Formålet med planen	7
Definisjoner av begreper brukt i planen.....	8
Utviklingstrekk i Ullensaker kommune	9
Mål og strategier.....	10
Strategier for å nå målsettingene	10
Nasjonale, regionale og kommunale føringer	12
Nasjonale føringer	12
Regionale føringer	12
Kommunale føringer	13
Evaluerings av forrige planperiode	13
Statusoversikt over planlagte tiltak ved forrige planperiode.....	13
Ordinære anlegg	13
Nærmiljøanlegg.....	15
Mindre kostnadskrevenende nærmiljøanlegg.....	16
Ikke realiserte idrettsanlegg fra forrige planperiode.....	16
Idretten i Ullensaker	17
Idrettslag tilknyttet Norges idrettsforbund i Ullensaker.....	17
Andre lag og foreninger som bedriver idrett som sin hovedaktivitet.....	19
Anleggsoversikt over eksisterende idretts- og friluftsanlegg i Ullensaker.....	19
Flerbrukshaller	19
Gymsaler.....	20
Svømmeanlegg	20
Fotballanlegg.....	21
Skiløyper/lysløyper	21

Alpinanlegg	21
Hoppanlegg.....	22
Golfanlegg.....	22
Skyteanlegg	22
Friidrettsanlegg	22
Motorsportanlegg	22
Isanlegg	23
Bueskyting.....	23
Orientering	23
Gym og turn	23
Kampsport.....	24
Cricket.....	24
Sandvolleyballbaner	24
Skateanlegg	24
Nærmiljøanlegg	24
Interkommunale idrettsanlegg	25
Annen fysisk aktivitet og friluftsliv	25
Virkemidler	26
Statlige økonomiske virkemidler.....	26
Tilskudd til lokale lag og foreninger (LAM-midler)	26
Spillemidler.....	26
Grasrotandelen	27
Kommunale økonomiske virkemidler	27
ABC-midler.....	28
Økonomiske støtte til leie av flerbrukshaller.....	28
Juridiske virkemidler	28
Utfordringer	30
Avsetting av arealer til idrett og fysisk aktivitet	30

Tilrettelegging av friluftsanser	30
Drift og vedlikehold	30
Informasjon	30
Frafall	31
Treningstid	31
Finansiering av idrettsanlegg og forskuttering av spillemidler	31
Handlingsprogram	32
Prioritert Handlingsprogram for Nærmiljøanlegg 2015-2019	33
Prioritert Handlingsprogram for Ordinære anlegg 2015-2019	34
Langsiktige behov	35
Kilder	36

Innledning og bakgrunn for planen

Bakgrunn for planen

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet er en tematisk plan som skal være et politisk styringsverktøy og ta opp i seg relevante problemstillinger innenfor idrett og fysisk aktivitet. Veilederen til kulturdepartementet som omhandler planarbeidet (2014), sier at hensikten med planen er å ha en politisk vedtatt og oppdatert langsiktig plan for utvikling av idrettsanlegg i kommunen.

Planen er utformet på bakgrunn av de føringer som fremkommer av forslaget til ny kommuneplan. I samfunnsdelen legges det vekt på folkehelse som et bærende prinsipp i all kommunal planlegging og all kommunal virksomhet. Dette legges også til grunn for arbeidet med ny kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.

Det er et krav fra Kulturdepartementet om at kommunene må utarbeide en kommunedelplan for å oppnå tilskuddsmidler til sine anlegg. Fylkeskommunene skal følge opp denne planleggingen med en regionalplan for idrett og fysisk aktivitet, og har dessuten ansvaret med fordelingen av spillemidler på fylkesnivå.

Planen omhandler anlegg og områder for fysisk aktivitet, som et virkemiddel for å opprettholde og øke den fysiske aktiviteten i befolkningen. Både egenorganisert aktivitet og organisert aktivitet, som utøves i regi av idrettslagene eller andre lag og foreninger er et viktig mål. Planen skal være et verktøy for å styre utviklingen av anlegg og områder for fysisk aktivitet, med det formål å bidra til å styrke befolkningens fysiske og psykiske helse.

Formålet med planen

Hensikten med kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet friluftsliv, er at planen skal være et administrativt og politisk styringsverktøy i perioden, samt danne grunnlag for en behovsstyrt og realistisk utvikling og prioritering av idretts-, nærmiljø- og friluftsanlegg i kommunen.

Målet med planarbeidet er at kommunen i samarbeid med ulike brukergrupper skal få en oversikt over behovene for anlegg og områder for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Det er disse behovene for framtidig utbygging som skal prioriteres og danne grunnlaget for bevilgninger og arealplanlegging i de kommende åra. I tillegg er formålet med planen at den skal motivere til et samarbeid om utarbeidelse av en mer helhetlig politikk for fysisk aktivitet i kommunen.

Det er derfor også viktig at kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv blir samordnet med kommuneplanens samfunnsdel, strategidokument for friluftsliv og øvrige kommunedelplaner.

Kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Ullensaker skal bidra til:

- Gjennomføre en plan- og målstyrt utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for fysisk aktivitet.
- Flere innbyggere blir mer fysisk aktive i et helsefremmende perspektiv
- Koordinere virksomheter innen idrett og friluftsliv.
- Synliggjøre behovet for arealer til friluftsliv og idrettsaktiviteter, og samordne disse.
- Det offentlige skal legge til rette for finansiering av utbygging. Offentlig-privat samarbeid (OPS) og Offentlig-frivillig samarbeid (OFS) vurderes i denne sammenheng.
- Utvikle gode opplegg for drift og vedlikehold.
- Avklare kommunens og organisasjonenes oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder for fysisk aktivitet.

Definisjoner av begreper brukt i planen

Fysisk aktivitet er all bevegelse med kroppen som resulterer i økt forbruk av energi. Dette inkluderer daglige aktiviteter som fører til at vi beveger oss, som for eksempel gåing, sykling, lek, friluftsliv, husarbeid osv.

Idrett er fritids - eller hobbypreget aktivitet hvor kroppsstillinger eller -bevegelser er det sentrale element, og hvor utøverens egen innsats er avgjørende for resultatet.

Friluftsliv er opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse

Folkehelse er befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning.

Nærmiljøanlegg er anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/ eller oppholdsområder. Områdene skal være fritt allment tilgjengelige og beregnet for egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men også for lokalbefolkningen for øvrig. Nærmiljøanlegg skal ikke dekke behovet for anlegg til organisert idrettslig aktivitet eller ordinær konkurranseidrett. Nærmiljøanlegg kan lokaliseres i tilknytning til et skoleanlegg/ og eller idrettsanlegg. Ved samlokalisering med idrettsanlegg gjelder at anlegget skal være for egenorganisert fysisk aktivitet.

Ordinære anlegg er de tilskuddsberettigede som framgår av «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet». I hovedsak er de ordinære stønadsberettigede anleggstypene nært knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet. De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund. Under ordinære anlegg hører også nå rehabilitering, ombyggingsanlegg, helsesports- og friluftsanlegg.

Nasjonale anlegg er anlegg for internasjonale idrettsarrangement.

Interkommunale anlegg: Idrettsanlegg som er lokalisert og dimensjonert slik at det kan fungere som et idrettsanlegg for 2- eller flere kommuner. Forutsetningene for dette er at det er inngått bindende skriftlig avtale mellom 2 eller flere kommuner vedrørende investering og drift.

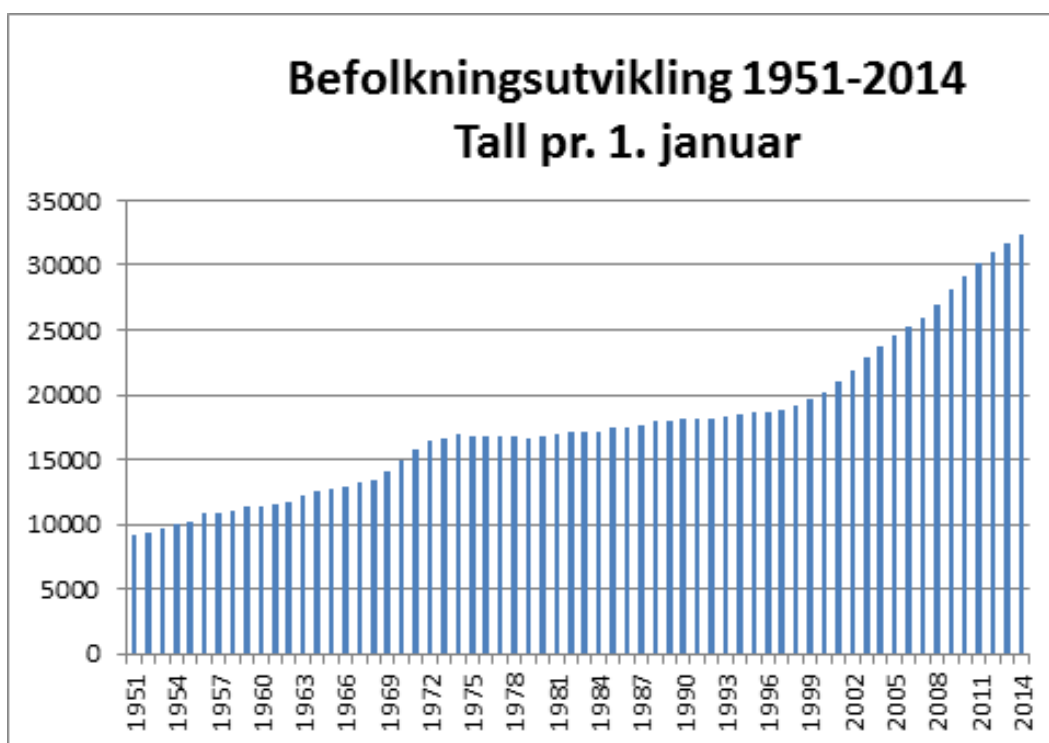

Utviklingstrekk i Ullensaker kommune

Ullensaker kommune har ca. 33 000 innbyggere, og er i sterk vekst. Kommunen har fått nærmere 15 000 nye innbyggere siden hovedflyplassen på Gardermoen åpnet i 1998. Det forventes at denne veksten vil fortsette. I følge befolkningsprognosene vil Ullensaker ha en befolkning på i underkant av 40 000 innbyggere i 2020, og rundt 50 000 i 2030.

Det er tilgangen på arbeidsplasser som følger av hovedflyplassen på Gardermoen som er hovedårsaken til den sterke veksten. Ullensaker har derfor en ung befolkning med mange innbyggere i arbeidshør alder, og mange barn og unge. Andelen innbyggere med innvandrerbakgrunn øker også, og utgjør nå omtrent 19 % av befolkningen.

Befolkningsveksten gjør at etterspørselen etter idrettsanlegg og områder for friluftsliv vil være stor også i årene framover.

Mål og strategier

Ullensaker kommune sin visjon i høringsforslaget til ny kommuneplan er:

Vekstkommunen – tilgjengelig, attraktiv og handlekraftig!

Følgende målsettinger er beskrevet i høringsutkastet for ny Kommuneplan for Ullensaker:

Kommunen utvikler trygge og godt integrerte tettsteder som stimulerer til fysisk og kulturell aktivitet, og en aktiv helsefremmende livsstil, der alle innbyggerne gis mulighet til å være aktive samfunnsdeltakere.

Strategier for å nå målsettingene

Det er viktig at kommunen legger til rette for at innbyggerne selv kan ta ansvar for egen helse, trivsel og mestring. Målet er flere leveår med god helse i befolkningen og å redusere sosiale helseforskjeller. Aktiv samfunnsdeltagelse virker helsefremmende. Deltagelse i samfunnet er viktig for å motvirke sosial isolasjon, og øke livskvalitet og levekår.

Kommunen må sørge for at det er lett for innbyggerne å velge å gå og sykle og at det planlegges og utvikles sosiale møteplasser som parker og torg i tettstedene. I friluftsområdene legges det til rette med benker og bålplasser. Det må sikres arenaer der innbyggerne selv kan få opplevelser, gjerne som aktive deltagere. I folkehelsearbeidet spiller frivillige lag og foreninger en viktig rolle.

- Folkehelse er et bærende prinsipp i all kommunal planlegging og all virksomhet.
- Oppmuntre og legge til rette for medvirkning fra, og integrering av innbyggere uavhengig av etnisk og sosial bakgrunn, og funksjonsnivå.
- Synliggjøre og utnytte ressursene i det sivile samfunn (frivillige lag og foreninger) for å løse samfunnsoppdraget på en mer helhetlig måte.
- Det holdes et tydelig fokus på prinsippene om universell utforming i planlegging og utforming av bygninger, uteoppholdsarealer og friluftsområder.

Ullensaker kommune har i dag et godt samarbeid med flere lag og foreninger i kommunen, og har for eksempel driftsavtaler på idrettsanlegg og utleieavtaler av kommunale anlegg med lag og foreninger i Ullensaker.

Den viktigste strategien for å kunne optimalisere samarbeidet med lag og foreninger er samarbeidsavtalen mellom Ullensaker kommune og Ullensaker idrettsråd. Den beskriver hvordan samarbeidet med idrettslag, idrettsråd og kommunen skal være i Ullensaker.

Skolene i Ullensaker fungerer i dag som møteplasser for lokalsamfunnene rundt om i kommunen. På kveldstid blir skolene leid ut til lag og foreninger til møter, trening osv.

Ved bygging av nye idrettsanlegg i regi av Ullensaker kommune, er idrettslagene med i planleggingen av anleggene. Dette er med på å sikre at brukerne for et idrettsanlegg som de er fornøyd med.

Ullensaker har de siste årene arrangert store nasjonale idrettsmesterskap som en følge av at Ullensaker har bygget store og gode idrettsanlegg de siste årene. Idrettslagene i Ullensaker har også opparbeidet seg god kompetanse og erfaring ved å arrangere store mesterskap. Det er planlagt flere Norgesmesterskap i Ullensaker både på kommunale og private idrettsanlegg i de nærmeste årene.

Det er en stadig økning av personer fra andre land som bosetter seg i Ullensaker. For å kunne få til en vellykket integrering er idretten en av de viktigste tiltakene man kan benytte. Barne- og ungdomstiltaket til Ullensaker idrettsråd er i den sammenheng en meget sentral aktør for å kunne lykkes med integrering i idretten.

Nasjonale, regionale og kommunale føringer

De generelle retningslinjene finner vi i Plan- og bygningsloven, som forutsetter at kommuneplanleggingen skal omfatte kommunens samlede virksomhet, og at alle sektorer skal likestilles i planarbeidet. Planlegging og bygging av idrettsanlegg reguleres av flere lover og forskrifter.

Ulike føringer innenfor idrett og fysisk aktivitet er spesifisert gjennom flere offentlige dokumenter.

Nasjonale føringer

Plan og bygningsloven (Lov 2008-06-27 - nr 71) legger føringer for hvordan planarbeidet skal gjøres i kommunene. Blant annet står det at det kan utarbeides kommunedelplaner.

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Det kan utarbeides kommunedelplaner for bestemte områder (areal), temaer eller virksomhetsområder. I plan og bygningsloven § 11-2 er det også gjort klart at kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.

Andre lover og føringer som er relevante:

- Plan- og bygningsloven
- St.meld. nr. 47 (2008 – 2009) Samhandlingsreformen - rett behandling – på rett sted – til rett tid
- St.meld. nr 48 (2002-2003) Kulturpolitikk fram mot 2014
- Lov 19. juni 2009 nr. 95 om voksenopplæring (Voksenopplæringsloven)
- St.meld. nr. 39 (2006-2007) Frivillighet for alle
- Kulturløftet 1 og 2 (2005-2009 og 2009-2014)
- St.meld 10 (2011-2012) Kultur, inkludering og deltaking
- Stortingsmelding nr. 26 (2011-2012) Den norske idrettsmodellen
- Stortingsmelding nr. 34 (2012-2013) Folkehelsemeldingen
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
- Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (veileder)
- Folkehelseloven

Regionale føringer

Regionalplan om anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Akershus 2016-2030 er under arbeid. Denne sektorplanen legger føringer for fylkeskommunen og kommunene over hvilke store idretts- og friluftslivsanlegg som kommunene kan søke om spillemidler til i planperioden. Regionalplan beskriver fylkets målsetninger rundt anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, universell utforming og miljømessige utfordringer for etablering, drift og

vedlikehold av ulike anlegg. Det legges vekt på betydningen av tilgjengelige arealer både for organisert og uorganisert fysisk aktivitet i Akershus.

Kommunale føringer

- Gjeldende kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2012 - 2015.
- Gjeldende Kommuneplan for Ullensaker 2008-2020
- Kommuneplan for Ullensaker 2015 – 2030 – (høringsforslag)
- Strategidokument for friluftsliv
- Folkehelseplan for Ullensaker
- Øvrige kommunedelplaner- areal

Evaluering av forrige planperiode

Kommunedelplanen for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2012-2015, ble vedtatt av kommunestyret 30.01.12. Planen har fungert som et styringsverktøy overfor lag og organisasjoner i forhold til hvem som kan søke om spillemidler, samt vært et godt hjelpemiddel i prioriteringen mellom ulike anlegg. Planen har synliggjort ulike behov for anlegg. Handlingsprogrammet har vært oppe til rullering årlig, og de fleste prosjekter som var prioritert er gjennomført se kapittel *Ikke realiserte idrettsanlegg i forrige planperiode*. Kommunen har rutiner som sikrer tilknytning til økonomiplanen.

Statusoversikt over planlagte tiltak ved forrige planperiode

Ordinære anlegg

Med ordinære anlegg menes anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet (jfr. V – 0732B) Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Ullensaker kommune ble av Kulturdepartementet definert som presskommune, noe som innebærer at alle ordinære søknader får 15 % ekstra i spillemidler. Ordningen gjelder fra 2015-2018.

Følgende ordinære anlegg har søkt spillemidler eller fått tilsagn på spillemidler i perioden.

Anleggstype	Søker	Status	Tilsagn på Spillemidler (År)	Spillemidler kr
Gardermoen Motorpark Crosscartbane	NMK Gardermoen	Ferdig	2012	700.000
UKI Arena, Ekstragarderobesett	UKI Eiendom AS	Ferdig	2012	500.000
UKI Arena, undervarme	UKI Eiendom AS	Ferdig	2012	700.000
UKI Arena, Kunstgressbane	UKI Eiendom AS	Ferdig	2012	1.000.000
Gystadmarka skole, Flerbrukshall	Ullensaker kommune	Ferdig	2012*	2.000.000
Jessheim is- og Flerbrukshall,	Ullensaker kommune	Ferdig	2013	400.000

Sosiale rom flerbrukshall				
UKI Arena, Vedlikeholdsrom	UKI Eiendom AS	Ferdig	2013	700.000
UKI Arena, klubbhus	UKI Eiendom AS	Ferdig	2013	700.000
Kløftahallen, Garderobehus	Ullensaker kommune	Ferdig	2013	700.000
Jessheim friidrettsstadion, Friidrettsbane	Ullensaker kommune	Ferdig	2013	2.200.000
Jessheim Friidrettsstadion, Delanlegg friidrett	Ullensaker kommune	Ferdig	2013	700.000
Jessheim skole, Flerbrukshall	Ullensaker kommune	Ferdig	2013	4.000.000
Jessheim idrettspark, Kjøleanlegg	Ullensaker kommune	Ferdig	2013	700.000
Jessheim is- og Flerbrukshall, Ishall sosiale rom	Ullensaker kommune	Ferdig	2014	500.000
Jessheim is- og Flerbrukshall, styrkerom	Ullensaker kommune	Ferdig	2014	700.000
Jessheim, Friidrettsstadion, tidtakerbu	Ullensaker kommune	Ferdig	2014	1.000.000
Jessheim, Fridrettsstadion, lys	Ullensaker kommune	Ferdig	2014	700.000
Jessheim, Friidrettsstadion, fotballbane	Ullensaker kommune	Ferdig	2014	1.000.000
Sandtjernhytta	Ullensaker kommune	Ferdig	2014	479.000
Bakke/Vesong, Svømmebasseng	Ullensaker kommune	Ferdig	2014** 2015	5.859.000
Langelandsfjellet, o- kart	Ullensaker O-lag	Under arbeid	2015	151.000

Nordkisa skole, Flerbrukshall	Ullensaker kommune	Ferdig	2015	7.475.000
Jessheim is- og flerbrukshall, Flerbrukshall	Ullensaker kommune	Ferdig	Søkt 2015	16.100.000
Jessheim is- og Flerbrukshall, Ishall	Ullensaker kommune	Ferdig	Søkt 2015	17.800.000***
Jessheim idrettspark Rehabilitering, Kunstgress	Ullensaker kommune	Ferdig	2015	754.000
Nordkisa idrettspark, Kunstgress	Hauer seter SK Nordkisa	Ferdig	Søkt 2015	2.875.000
Jessheim, Skatepark	Ullensaker kommune	Ferdig	****2015	2.300.000

* Deltilsagn i 2011

** Deltilsagn i 2014

*** Fikk programsatsningsmidler ishall på kr. 4.000.000 i 2013

*** Fikk deltilsagn på kr 1.615.000 i 2015.

Ullensaker har i perioden 2012-2015 fått tilsagn på kr. 35.233.000,- i spillemidler ordinære anlegg. For 2015 er det søkt kr. 44.715.000,- i spillemidler til ordinære anlegg.

Nærmiljøanlegg

Med *nærmiljøanlegg* menes anlegg eller område for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Med nærmiljøanlegg menes kun utendørsanlegg (jfr. V – 0732B). Planer for nærmiljøanlegg skal ha idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning fra kommunen før byggearbeider igangsettes. Det gis inntil 50 % støtte, med øvre tilskuddsramme på kr. 300.000,-. Nedre tilskuddsramme er kr. 50.000,-.

Følgende nærmiljøanlegg har søkt spillemidler eller fått tilsagn på spillemidler i perioden:

Anleggstype	Søker	Status	Tilsagn på Spillemidler (År)	Spillemidler kr
*Borgen Balløkke	Borgen vel	Ferdigstilt	2012	40.000
*Gystadmarka skole, utebordtennis bord	Ullensaker kommune	Ferdigstilt	2012	10.000
Døli skole, BMX-	Ullensaker	Ferdigstilt	2012	105.000

bane	kommune			
Nordbytjern tursti	Ullensaker kommune	Ferdigstilt	2013	76.000
*Kvernlia hoppanlegg K20	Ullensaker skiklubb	Ferdigstilt	2013	40.000
*Kvernlia hoppanlegg K 5	Ullensaker skiklubb	Ferdigstilt	2013	30.000
*Kvernlia hoppanlegg K10	Ullensaker skiklubb	Ferdigstilt	2014	40.000
Ullensaker idrettspark, aktivitetsanlegg	Ullensaker kommune	Ferdigstilt	2014	141.000
Nordkisa Skole, isbanehus	Ullensaker kommune	Ferdigstilt	2015	138.000
Døli skole, Isbanehus	Ullensaker kommune	Ferdigstilt	2015	90.000
Algarheim skole,Isbanehus	Ullensaker kommune	Ferdigstilt	Søkt 2015	53.000

* Forenklet ordning avvirket i 2013

Ullensaker har i perioden 2012-2015 fått tilsagn på kr. 710.000 i spillemidler nærmiljøanlegg og forenklet ordning. For 2015 er det søkt kr. 281.000,- i spillemidler.

Mindre kostnadskrevende nærmiljøanlegg

Forenklet tilskuddsordning knyttet til mindre kostnadskrevende nærmiljøanlegg er en ordning der det kan gis spillemidler hele året. Det er mindre krav til denne type søknad. Øvre tilskuddsramme kr. 40.000,-, og nedre kr. 10.000,-. Rammetilskuddet til fylkene er basert på andel barn og ungdom i alderen 6-19 år i de respektive fylkeskommunene. Ordningen ble avvirket i 2013.

Ikke realiserte idrettsanlegg fra forrige planperiode

Gardermoen Motorpark: NMK Gardermoen meldte inn i forrige planperiode fem anlegg som de hadde planer om å realisere. Ingen av disse er blitt realisert

Ringbanen Gardermoen: Norsk Dragracing Gardermoen har søknad om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av sine planer inne hos Kulturdepartementet for behandling og forventer svar i løpet av våren 2015.

Olaløkka idrettshall: Er et prosjekt i regi av Sand IL som Sand IL har planer om å arbeide videre med.

Hovinfjellet o-kart: Ullensaker O-lag har planer om å oppgradere flere o-kart i neste periode, deriblant Hovin fjellet.

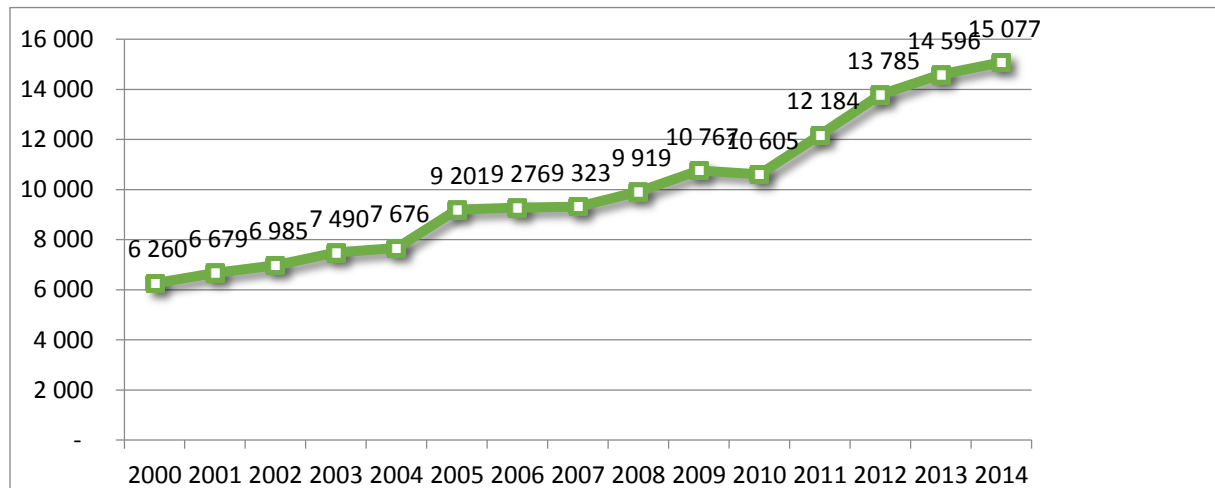
Idretten i Ullensaker

Den organiserte idretten i Ullensaker har også i siste planperiode hatt en positiv utvikling når det gjelder oppslutning.

Medlemstallet i de 45 idrettslagene var ved siste registrering 15.077. Dette gir en oppslutning på 45,2 % i forhold til folketallet.

Idrettslagene i Ullensaker gir befolkningen et variert aktivitetstilbud.

Antall medlemskap i Norges idrettsforbund i Ullensaker

Idrettslag tilknyttet Norges idrettsforbund i Ullensaker

- Borgen IL
- Gardermoen Seilflyklubb
- Gardermoen Flystasjon Skytterklubb
- Hauerset SK Nordkisa
- Ullensaker Svømmerne
- Ullensaker Bueskytterklubb
- Raumar Orientering
- Ullensaker Gym. og Turn
- Kløfta IL
- Jessheim Rideklubb
- Sand IL
- Ullensaker OL
- Ullensaker Pistolklubb
- Ullensaker Skiklubb
- Ullensaker Cykleklubb

Ullensaker/Kisa IL
Øvre Romerike Handicap IL
Ullensaker VBK
Kisen Miniatyrskytterlag
Ullensaker Vannskiklubb
Ullensaker Jegerforening. Leirdueg
Norsk Dragracing Gardermoen
Miklagard Golf
Jinnah Cricket Club
Kløfta Mikroflyklubb
Ullensaker Golfklubb
Jessheim Kampsport Klubb
Jessheim Fotballklubb
Litego Bowlingklubb
Kløfta - Yamaue Ryu Aiki Jutsu
NMK Gardermoen
Ullensaker Issportklubb
Ullensaker Rideklubb
Hoppensprett Gym og Turn
Romerike Dykkerklubb
Romerike Bugg Danseklubb
Ullensaker Cricket Klubb
Jessheim Idrettsforening
Jessheim Basketball Klubb
Jessheim Taekwon-Do Klubb
Jessheim Bryteklubb
Ull/Kisa IL Håndball
Ull/Kisa IL Friidrett
Øvre Romerike Rideklubb
Jessheim Biljardklubb
Ull/Kisa IL Fotball
Jessheim Bokseklubb
Kløfta Biljardklubb

Andre lag og foreninger som bedriver idrett som sin hovedaktivitet

Ullensaker skytterlag

Hovind skytterlag

Romerike drillkorps

Anleggsoversikt over eksisterende idretts- og friluftsanlegg i Ullensaker

Flerbrukshaller

Ullensaker kommune eier og drifter 7 flerbrukshaller.

- Alfhallen
- Gystadmarka skole flerbrukshall
- Jessheimhallen
- Jessheim skole og ressurscenter flerbrukshall
- Kløftahallen
- Jessheim is- og flerbrukshall
- Nordkisa skole flerbrukshall

I tillegg finnes det en privat flerbrukshall som eies av Hoppensprett AS

Alfhallen, Jessheimhallen, Nordkisa skole flerbrukshall og Kløftahallen er flerbrukshaller med en aktivitetsflate på 20 x 40 m. Alfhallen har i tillegg en aktivitetsflate på ca 200 m². Jessheim skole og ressurscenter og Gystadmarka skole sine flerbrukshaller er definert som "små" flerbrukshaller med en aktivitetsflate på 16x24m.

Nordkisa skole.

Jessheim is- og flerbrukshall består av 3 aktivitetsflater på 20x 40 m, i tillegg til en innendørs løpebane på 60m.

På Sessvollmoen militærleir er det også en flerbrukshall, men denne er primært forbeholdt personer tilknyttet leieren og er dermed ikke tilgjengelig for kommunens lag og foreninger.

De idrettene som er avhengige av idrettshall for å kunne trene og konkurrere, har en utfordring med å få tilgang til tilstrekkelig tid. Det er en vanskelig oppgave å fordele tid til nye grupper barn og unge, samtidig som de gruppene som har ambisjoner skal få nok treningstid til å hevde seg sportslig.

De største brukerne av flerbrukshallene er skolene på dagtid, mens idretter som håndball, innebandy, turn og drillkorps er de største brukerne på kveldstid. Med flere aktivitetsflater vil kommunen kunne gi et tilbud til andre og større grupper i befolkningen.

Ullensaker har lenge vært den kommunen i Akershus med færrest antall hallflater pr innbygger. Med ferdigstilling av den nye hallen i Nordkisa og Jessheim is- og flerbrukshall har dette bedret seg noe, men det er fortsatt behov for flere hallflater på grunn av den sterke befolkningsøkning kommunen har.

Gymsaler

Ullensaker kommune har 9 gymsaler fordelt på de ulike barne- og ungdomsskolene. Disse inngår som en del av utleietilbudet til lag og foreningene i kommunen. Flere av gymsalene fungerer også som sosiale samlingsarenaer for diverse skolearrangement på kveldstid. Gymsalene er mye brukt av barn i aldersgruppen 6-12 år.

Svømmeanlegg

Ullensaker kommune har statistisk sett pr. i dag en god dekning av svømmeanlegg i forhold til innbyggertallet. I Akershus er anleggsdekningen for svømmeanlegg på 11.289 innbyggere pr. anlegg. I Ullensaker er tilsvarende tall 8.110. Kommunen har 4 svømmebasseng fordelt med henholdsvis 2 på Jessheim, 1 på Algarheim og 1 på Kløfta. Anleggene har imidlertid begrenset kapasitet og tilfredsstillende således ikke fullt ut det behovet som eksisterer, både med tanke på svømming i opplæringsøyemed og svømming som idrett.

Svømmebassenget ved Bakke/Vesong skole på Kløfta er kommunens eneste 25-meters basseng og tilfredsstillende således de krav som stilles for konkurransesvømmere. Anlegget ble totalrenovert i 2012 og har god rensekapasitet. Bassenget ved Nordby ungdomsskole på Jessheim ble rehabilitert i perioden 2006/07 og fremstår nå som et meget bra anlegg. Anlegget er derimot lite egnet for de som ikke er svømmedyktige. Dette skyldes at hellingsgraden på bassengbunnen er relativt stor.

Bassenget ved Allergot ungdomsskole på Jessheim fungerer bra som opplærings- og treningsbasseng for både aktive svømmere og diverse trimgrupper.

Bassenget ved Algarheim skole er i god stand og fungerer godt som opplæringsbasseng for barn.

I tillegg til de overnevnte bassengene er det også et varmtvannsbasseng på Gjestad.

Ser vi bort ifra bassengene på Algarheim, Gjestad og Nordby er det i Jessheimområdet i realiteten kun bassenget på Allergot ungdomsskole som er tilfredsstillende for den svømmeopplæring som er påkrevd kommunen gjennom Kunnskapsløftet. Skolereformen tilsier at barn skal være svømmedyktige i 4.klasse. Med tanke på at barneskolene som sogner til Jessheim inkluderer Hovin, Jessheim, Døli, Mogreina, Skogmo, og Gystadmarka,

er bassengkapasiteten svært begrenset i forhold til elevtallet. Behovet for nytt svømmebasseng i kommunen bør derfor være prioritert i planperioden.

Fotballanlegg

Ullensaker kommune eier og drifter 2 baner med kunstgress i henholdsvis Jessheim idrettspark, og i Bakkedalen på Kløfta. Banen i Jessheim idrettspark har undervarme.

UKI Arena som eies av UKI Eiendom AS har kunstgress med undervarme.

Hauerseier sportsklubb Nordkisa ferdigstilte sin kunstgressbane uten undervarme i 2013.

Det finnes totalt 4 gressbaner i full størrelse beliggende på Kløfta, Borgen, Sand og i Nordkisa. Kommunen har også 3 grusbaner i full størrelse beliggende på Jessheim (2) og Borgen.

De aller fleste grus- og gressbaner eies av idrettslag, og det er kun grusbanen på Skogmo skole på Jessheim som eies av kommunen. I tillegg er det en rekke mindre gress og grusbaner rundt omkring i kommunen som ikke omtales nærmere her.

Sett i forhold til dagens situasjon og med tanke på de planer som foreligger i Bakkedalsprosjektet på Kløfta og en ny kunstgressbane på Borgen, synes dekningen av fotballanlegg å bli god for både topp- og breddefotball i Ullensaker.

Skiløyper/lysløyper

Det finnes 2 lysløyper i kommunen hvorav den ene, lokalisert i Nordkisa ved Stensby stadion, er anlagt med bred trase for skøyting/fristil. Løypa eies av Hauerseier Sportsklubb Nordkisa (HSKN) og driftes i samarbeid med Ullensaker skiklubb (USK). I tilknytning til lysløypa har skiskyttergruppa i Ullensaker skiklubb opparbeidet en enkel skiskytterarena til trening.

Lysløypa i Langelandsfjellet eies av Ullensaker skiklubb. Stormen Dagmar rev ned nesten alle lysstolpene i 2011. Ullensaker kommune har bevilget midler til gjenoppbyggingen.

Ved gode snøforhold kjører kommunen hvert år opp flere mil med skiløyper. Det kjøres bl.a. opp løyper fra Nordbytjernet mot Sand, samt løype på Brennifjellet. Enheten kommunale eiendommer er også hjelpeløse med å kjøre opp lokale løyper ved skoler i tettstedene for å gi barn og unge et tilbud også på dagtid.

Sand IL disponerer egen løypemaskin og kjører opp skiløyper i området Sand/Hovin.

Ullensaker skiklubb disponerer egne løypemaskiner og kjører kilometervis med skiløyper i Nordkisa området i tillegg til lysløypa.

I tillegg kjører flere frivillige personer opp skiløyper rundt om i kommunen på sin fritid.

Det arbeides med en oppgradering av merking/skilting av tur/skiløypenettet i kommunen, samt inngåelse av avtale med grunneiere.

Alpinanlegg

I Ullensaker er det to alpinanlegg, Rambydalen alpinksenter og Kjosbakken. Alpinanlegget i Rambydalen eies og driftes av Ullensaker Skiklubb, mens eiendommen anlegget er etablert på, er i privat eie. Kjosbakken er privateid, men driftes av Sand IL.

Utover disse to anleggene har kommunen relativt få anlegg tilrettelagt for skiaktiviteter. Den landskapsmessige utformingen i kommunen tilsier også at det er få egnede steder for større alpinanlegg.

Hoppanlegg

Det finnes i dag kun et sikkerlig hoppanlegg igjen i kommunen, Kvernlia hoppanlegg. Kvernlia hoppanlegg består av 3 hoppbakker K5, K10 og K20, og eies og driftes av Ullensaker skiklubb.

Hoppanlegget i Kvernlia fungerer nå som et bra treningsanlegg for unge skihoppere i Ullensaker.

De mest aktive hopperne i Ullensaker bruker hovedsakelig Lundbybakkene i Hurdal og Holmenkollen hoppanlegg.

Golfanlegg

Det er to golfanlegg i Ullensaker, Miklagard golfbane ved Kløfta og Kjos golfbane på Hovin. Banen på Miklagard er 18-hulls bane mens banen på Kjos er 9-hulls bane. Det er to golfklubbene i Ullensaker, Miklagard golfklubb og Ullensaker golfklubb.

Skyteanlegg

Teigen skytebane på Jessheim brant ned i mars 2011. Store deler av standplassen ble totalt ødelagt i brannen. Ullensaker skytterlag søkte kommunen om tillatelse til å gjenoppbygge standplassen. Hovedutvalg for overordnet planlegging vedtok i møte 20.06.2011 å godkjenne søknad om gjenoppbygging av standplassen under visse forutsetninger, blant annet at standplassen bygges i flyttbare moduler. Det arbeides med å flytte Teigen skytebane pga. boligutbygging på deler av Langelandsfjellet, og pga. ny tverrforbindelse fra Jessheim Syd til Skogmo (se høringsforslaget til ny kommuneplan).

Kisen miniatyrskytterlag har fått et av landets beste innendørs skyteanlegg i Alfhallen. Anlegget består av en 50 meters bane med 24 elektroniske skiver. Det har blitt arrangert flere Norgesmesterskap i miniatyrskyting i Alfhallen, med Kisen miniatyrskytterlag som arrangør.

Friidrettsanlegg

Kløfta IL har et delanlegg for friidrett på Kløfta stadion. Et eventuelt nytt anlegg for friidrett på Kløfta vil bli lagt til Bakkedal, jf. intensjonsavtale mellom Ullensaker kommune og Kløfta IL om etablering av idrettsanlegg i Bakkedal.

Jessheim friidrettsanlegg i Ullensaker idrettspark er et toppmoderne friidrettsanlegg hvor det ble avholdt NM i friidrett i 2014 i regi av Ull/kisa IL. Anlegget eies av Ullensaker kommune.

Ullensaker kommune er medeier i Nes Arena i Nes kommune. Nes Arena er en innendørs friidrettshall som åpner våren 2015.

Motorsportanlegg

Gardermoen motorpark ble fullført i 2006 og inneholder flere delanlegg. Der finnes det blant annet motocrossløype, bilcrossbane og bane for knattecross. Anlegget eies og driftes av NMK Gardermoen.

På den gamle flystripen ved Gardermoen holder Norsk Dragracing Gardermoen til. Dette er den eneste dragracing banen i Norge, og det avholdes både nasjonale og internasjonale mesterskap på banen. Norsk Dragracing Gardermoen vil i løpet av de nærmeste årene rehabilitere anlegget som er gammelt og nedslitt, slik at det tilfredsstillers dagens krav for avvikling av motorsportsarrangement.

Isanlegg

Ishallen i Jessheim is- og flerbrukshall ble åpnet i februar 2014 og er en ishockeybane med amerikanske mål. Ishallen benyttes også til curling.

I Jessheim idrettspark er det en kunstfrossen isbane m/vant som eies av Ullensaker kommune, banen driftes i samarbeid med Ullensaker Hockey Team. Anlegget fungerer i dag som et nærmiljøanlegg for befolkningen i Ullensaker.

På Kløfta eier Kløfta IL en enkel isbane med vant som er lokalisert i Bakkedalen. Anlegget fungerer som et nærmiljøanlegg både for skolen og lokalmiljøet rundt.

På flere av barneskolene i kommunen, har det blitt etablert isbanehus som blir benyttet av FAU og andre til vanning av isbaner på skolene.

Bueskyting

Ullensaker Bueskytterklubb har sine treninger på Mogreina. Klubben har en flott utendørsbane i skogen. Her skytes det på avstander fra 15–90 m.

Orientering

Orienteringsmiljøet i kommunen er meget aktivt, og har de siste årene blant annet utarbeidet flere nye orienteringskart. Det er i dag registret to orienteringsklubber i kommunen, Raumar orientering og Ullensaker orienteringslag.

Gym og turn

I Ullensaker er det 2 særiddrettslag for gym og turn, Hoppensprett IL og Ullensaker gym og turn. Hoppensprett IL har sine treninger og arrangement i Hoppensprethallen på Jessheim, og har opplevd en enorm medlemsvekst siden hallen sto ferdig.

Ullensaker gym og turn har sin hovedaktivitet på Gystadmarka skole, flerbrukshall som er tilrettelagt for turn i form av blant annet stor lagerkapasitet for turnapparatene.

Kampsport

Kampsport miljøet i Ullensaker vokser fort, og bedriver idretter som tae-kwondo, boksing og bryting med mer. Flesteparten av kampsportklubbene har treningstid i kommunale bygg.

Kampsportklubbene har behov for mer permanente treningslokaler grunnet behov for lagring av mye tungt treningsutstyr. Det er avsatt midler til bygging av et kampsportlokale i Jessheim is-og flerbrukshall som vil stå ferdig i løpet av 2015.

Cricket

I Ullensaker er det 2 cricketklubber, Jinnah Cricket klubb og Ullensaker Cricketklubb. Det finnes ingen cricketbane i Ullensaker så kommunens cricketklubber må reise til Oslo for å trene og spille kamper.

Ullensaker Idrettsråd og cricket miljøet arbeider for å etablere en cricketbane i Ullensaker.

Sandvollyballbaner

Det er sandvollyballbaner på Nordby ungdomsskole, Vesong ungdomsskole, Algarheim skole og Norbytjernet. Sandvollyballbanene på Nordbytjernet er et veldig populært samlingssted for barn og unge på fritiden.

Skateanlegg

Jessheim skatepark i Ullensaker idrettspark åpnet våren 2015 og er en av Norges beste skateparker. Anlegget er bygget i betong, og skaterne i Ullensaker har vært med å utforme parken. Skateparken eies og driftes av Ullensaker kommune.

På Olalokka på Sand er det et skateanlegg i treverk som eies og driftes av Sand IL

Nærmiljøanlegg

Det er kommunal politikk i Ullensaker at skolene skal fungere som nærmiljøsentre i kommunen. De fleste nærmiljøanleggene i kommunen er bygget i tilknytning til skolene av Ullensaker kommune.

Det bygges svært få nærmiljøanlegg i Ullensaker i regi av private, det være seg borettslag, velforeninger, idrettslag osv.

Den begrensede utviklingen av nærmiljøanlegg i Ullensaker kan skyldes to forhold. For det første opplever idrettslagene et stort trykk for å få tilfredsstilt sine aktivitetsbehov og anser som oftest kun større anlegg som aktuelle for å imøtekomme dette. For det andre blir friområder i forbindelse med boligutbygging som regel avsatt til lekeareal, noe som vanligvis kun er attraktivt for mindre barn. Aktivitetstilbudet til ungdom i nærmiljøene blir dermed begrenset. For å bedre denne situasjonen bør kommunen i større grad stimulere lag, foreninger, borettslag og andre sammenslutninger til å skape gode nærmiljøanlegg og møteplasser som er funksjonelle både for barn og ungdom.

Interkommunale idrettsanlegg

Kultur departementet åpner i henhold til *bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet* for mulighetene til å søke om ekstra tilskudd (inntil 30 %) til større interkommunale idrettsanlegg på gitte vilkår.

Ullensaker kommune har i dag en avtale om investering og drift i Nes Arena. Avtalen er mellom Nes kommune, Ullensaker kommune og Nes Arena AS. Ullensaker kommune har investert over tre millioner kroner ved bygging av friidrettshallen, og er forpliktet til å betale minimum 5 % av de årlige driftskostnadene for driften av Nes Arena.

I Ullensaker er både Norsk dragracing Gardermoen sitt planlagte motorsportanlegg, og Ullensaker kommune sitt planlagte svømmeanlegg, anlegg som kan være aktuelle som regionalanlegg.

Øvre Romerike utvikling har i samarbeid med administrasjonen, politikere og idrettsrådene på Øvre Romerike nedsatt en arbeidsgruppa som skal utarbeide et dokument som omhandler interkommunale idrettsanlegg på Øvre Romerike. Dokumentet er tiltenkt å brukes som et eget kapittel i alle kommunedelplanene for idrett i alle kommunene på Øvre Romerike. Utkast til kapittel er vedlagt som vedlegg til planen.

Annen fysisk aktivitet og friluftsliv

I arbeidet med kommunedelplaner, områdereguleringsplaner og også reguleringsplaner legges det vekt på et folkehelseperspektiv. Dette gjøres ved at det avsettes områder til friarealer, lekeområder og ikke minst grønne korridorer som sørger for et sammenhengende nettverk av turstier/gang- og sykkelveger mellom boligområdene og ut i omkringliggende friluftsområder. Det legges stor vekt på at det skal være tilgang til grønne områder fra der folk bor. Urbant friluftsliv der det legges til rette for naturopplevelser og uteaktivitet lokalt blir stadig viktigere. I dette ligger også en tilrettelegging for de yngste, de eldste og de med nedsatt funksjonsevne. Gode uteområder med mulighet for sanselige opplevelser og fysisk aktivitet bidrar også til sosiale møtepunkter og god psykisk helse.

Dette er i tråd med de strategier som er nedfelt for friluftslivet i «Strategidokument for friluftsliv 2014 – 2016» som er lagt til grunn for forslaget til ny kommuneplan. I dokumentet pekes det på fem strategier for friluftsliv:

- Grønne forbindelser
- Tilrettelagte områder – her pekes det spesielt på Gystadmarka og Bakkedalen
- Større sammenhengende friluftsområder – utarbeidet et eget temakart til kommuneplanen
- Grunnskolene som utgangspunkt
- Tilrettelegging av kulturlandskapet

Strategidokumentet er fulgt opp med handlingsplaner for både 2014 og 2015. Et av punktene i handlingsplanen for 2015 er utarbeidelse av et digitalt turkart for kommunen. Arbeidet er utsatt til 2016.

Virkemidler

Statlige økonomiske virkemidler

Det ble i 2014 fordelt 1,581 milliarder av spillemidlene til idrettsformål. De statlige midlene skal bidra til at en større del av befolkningen får mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet, og da særlig barn og ungdom.

De 1,581 milliarder kroner ble igjen fordelt slik

- Idrettsanlegg i kommunene 683 millioner kroner
- Tilskudd til anlegg i pressområder, kostnadskrevende anlegg og utstyr 65 millioner kroner
- Tilskudd til Norges idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité (NIF) 566 millioner kroner.
- Tilskudd til lokale lag og foreninger (LAM-midler) 156 millioner kroner
- Tilskudd til friluftstiltak for barn og unge 12 millioner kr.
- Reservemidler på 22.8 millioner kroner

Staten har følgende økonomiske virkemidler for å stimulere til utvikling av idrett og fysisk aktivitet:

Tilskudd til lokale lag og foreninger (LAM-midler)

De lokale aktivitetsmidler (LAM-midler) er et tilskudd som går direkte til

Idrettslagene fra NIF, og er tiltenkt å skape aktivitet for barn og unge. Midlene skal bidra til økt idrettsaktivitet, deltagelse og frivillighet. LAM er øremerket de lokale idrettslagene og foreningene. Midlene skal derfor i sin helhet utbetales til idrettslaget.

Summen det enkelte idrettsråd har til fordeling bestemmes av antall innbyggere i kommunen i aldersgruppen 6 - 19 år. Midlene skal i sin helhet tilfalle lagene, og ikke nyttes til administrasjon av ordningen. Frivillige medlemsbaserte lokallag som har idrett som hovedaktivitet kan motta støtte gjennom tilskuddsordningen.

Det er idrettsrådene i kommunene som fordeler de lokale aktivitetsmidlene. I 2014 fikk Idrettslagene i Ullensaker kr.**1.454.516** i lokale aktivitetsmidler.

Spillemidler

Av de 860 millioner kronene som ble tildelt idrettsanlegg i kommunen i 2014 fikk Akershus 77,938 millioner kr, og Ullensaker ble tildelt 8,62 millioner av disse igjen i form av spillemidler til anlegg i kommunen

Tilskuddsordning til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunene skal bidra til en infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den frivillige, medlemsbaserte idretten. Kommuner, fylkeskommuner, idrettslag og organisasjonsledd i NIF/Olympiske Komité og andre sammenslutninger kan søke om spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg som er åpne for allmenn idrettslig aktivitet. Anlegg for barn og ungdom, samt anlegg med stort brukspotensial, vil bli prioritert. For å bli tildelt spillemidler, må anleggene inngå som en prioritet i en kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet.

Spillemiddelordningene for bygging av idrettsanlegg deles inn i 2 kategorier:

- Ordinære anlegg, det kan søkes om tilskudd med inntil 1/3 av anleggets godkjente kostnad. Flerbrukshaller, kunstgressbaner og andre større idrettsanlegg kommer inn under denne kategorien.
- Nærmiljøanlegg, det kan søkes om tilskudd med inntil 50 % av anleggets godkjente kostnad opp til et maksimumsbeløp som for tiden er kr.600.000. Ballbinger, sandvollyballbaner, skileikanlegg er eksempler på idrettsanlegg som kommer inn under denne kategorien.

Søknad om tilskudd til idrettsanlegg fremmes gjennom kommunen på fastsatt skjema. Skjema kan søker finne på www.idrettsanlegg.no. Mange av de som søker om spillemidler, er ukjent med søknadsprosessen og utarbeidelsen. I Ullensaker kommune er det enheten Kommunale Eiendommer som kan bistå søker med utarbeidelsen av søknaden, slik at prosessen ikke framstår som umulig for søker.

Når samtlige søknader har innkommet, utarbeider kommuneadministrasjonen en prioritert liste over de innkommende søknadene. Ullensaker idrettsråd skal i henhold til samarbeidsavtalen komme med sin tilrådning til prioriteringslisten over innkommende søknader. Den prioriterte listen skal vedtas i Kommunestyret før den videresendes til fylkeskommunen.

Grasrotandelen

En økonomisk støtteordning som ble innført i 2010. 5 % av innsatsen ved spill på et av Norsk Tipping sine produkter går til ordningen grasrotandelen. Her kan spilleren selv velge et idrettslag (eller andre lag/foreninger som står oppført i frivillighetsregisteret.)

Friluftsliv

Følgende statlige tilskuddsordninger for friluftsliv kan man søke om støtte til:

- Sikring av friluftslivsområder
- Tiltak i statlig sikret friluftslivsområde
- Tilskudd til friluftaktivitet

Fylkeskommunale økonomiske virkemidler

Akershus fylkeskommune har følgende tilskuddsordninger til friluftsliv:

- Tilskudd til friluftsliv fra Akershus fylkeskommune
- Det nasjonale turskiltprosjektet

Kommunale økonomiske virkemidler

Ullensaker kommune har følgende økonomiske virkemidler for å stimulere til utvikling av idrett og fysisk aktivitet:

ABC-midler

Alle idrettslag som er registrert i Ullensaker, og som er medlem av Norges idrettsforbund eller Norges Skytterforbund, kan søke om tilskudd fra ABC-midlene. Tildelingen gjøres av Ullensaker kommune, i samarbeid med Ullensaker Idrettsråd.

ABC-midlene deles inn i 4 kategorier:

A-midler er hode støtte pr antall aktive medlemmer og antall grupper i idrettslaget.

B1-midler er tilskudd til dekning av kommunale avgifter/statlige utgifter, strøm og forsikringer.

B2-midler er driftstøtte til de idrettslagene som eier og drifter egne anlegg.

C-midler er tilskudd til eventuelle nyanskaffelser.

I 2015 ble idretten i Ullensaker tildelt 4.300.000 kroner i ABC-midler.

Økonomiske støtte til leie av flerbrukshaller

Grunnet mangel på treningstid for innendørsidrettene har politikerne i Ullensaker bevilget 600.000 kr til leie av flerbrukshaller de siste årene. Dette er midler som skal brukes til leie av flerbrukshaller som et supplement til den ordinære leien av de kommunale flerbrukshallene i kommunen. Etter at Jessheim is- og flerbrukshall og Nordkisa skole flerbrukshall sto ferdig har bruken av midlene gått ned. Disponering av tilskuddet skjer etter godkjenning av Ullensaker idrettsråd.

Juridiske virkemidler

Det foreligger en rekke lover som kommer til anvendelse.

Plan- og bygningsloven (PBL) har som hovedformål å legge til rette for samordning av statlig, fylkeskommunal og kommunal virksomhet og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser og om utbygging. Under § 17-1 i PBL finner vi de Rikspolitiske retningslinjene (RPR).

Friluftsløven lovfester allmennhetens rett til opphold og ferdsel i utmark uavhengig av eiendomsretten til grunnen, den så kalte Allemannsretten fremkommer i lovens § 2.

Folkehelseloven slår fast at kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og virkemidler kommunen er tillagt, herunder lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Naturvernloven slår fast at naturen er en nasjonalverdi som må vernes. Naturen skal disponeres ut fra begrepet bærekraftig og ta hensyn til den nære sammenheng mellom menneske og natur.

Kulturminneløven verner alle minnesmerker eldre enn reformasjonen i 1536. Lovens § 20 åpner for områdevern og vern av bygningsmiljøer.

Skogbrukslovens § 1 nevner skogens betydning som livsmiljø for planter og dyr og som rekreasjonskilde for befolkningen. § 17b hjemler forskrifter om skogbrukets virksomhet i områder av særlig verdi for friluftsliv og naturvern. § 16 slår fast at løyper og stier ikke må ødelegges eller stenges etter endt hogst.

Viltloven krever hensyntagen til egg, reir, boplasser, trekkveier for hjortevilt, hvor ferdsel og annen virksomhet berører disse.

Vassdragsloven krever konsesjon ved større vassdragsinngrep. Ved vurdering av søknader skal hensynet til friluftslivet veie tungt.

Motorferdselsloven regulerer motorferdsel i utmark og vassdrag.

Utfordringer

Avsetting av arealer til idrett og fysisk aktivitet

Ullensaker kommune har opplevd en enorm befolkningsøkning de siste 15 årene. Store arealer i kommunen er avsatt til bolig og næring.

Denne planen omhandles først og fremst alle anlegg, områder og annen tilrettelegging for fysisk aktivitet, naturopplevelser og naturforvaltning. Uten arealer – ingen fysisk aktivitet.

Skal denne planens mål og intensjoner kunne gjennomføres er det nødvendig at en tar vare på de arealene en har til idretts- og friluftsmål, og at en i tillegg får sikret nye arealer for de tiltak

som prioriteres. Arealbehov må spilles inn i forbindelse med oppstart av rullering av kommuneplanens arealdel. Det er også viktig at det avsettes arealer til friområder og nærmiljøtiltak i forbindelse med boligbygging, og ikke bare lekeplasser for mindre barn.

Tilrettelegging av friluftsarealer

Det er et stort behov for å legge bedre til rette for friluftsliv i friluftsområdene i kommunen. Skogsområdene i Ullensaker mangler skilting med noen få unntak. Dette har det blitt arbeidet med en stund, men det er viktig at skiltene kommer på plass i løpet av kort tid. I tillegg til skilt ute i skogen er det behov for større oppslagsskilt ved skolene som viser kart med stier og turmuligheter. Det er også behov for enkel tilrettelegging med klopper, benker og kanskje noen faste bålplasser der dette er egnet.

Det er ikke turkart over kommunen, men det er ønskelig å få dette på plass, jf. strategidokumentet for friluftsliv. Arbeidet med et digitalt turkart vil ventelig kunne gjennomføres i 2016, avhengig av budsjettsituasjonen.

Det er ingen konkrete prosjekter innenfor friluftsliv i Ullensaker pr. dd. som det kan søkes om spillemidler til, men dette bør det fokuseres på fram mot rulleringen av handlingsplanen i 2016.

Drift og vedlikehold

I forbindelse med etablering av alle de nye idrettsanleggene som kommunen har bygget under den forrige planperioden, og de anleggene som kommunen har planlagt å bygge i den kommende perioden, vil det bli behov for økte ressurser til drift av disse idrettsanleggene.

Idrettsanlegg som kunstgressbaner, ishall og flerbrukshaller krever særlig mye driftsressurser.

Flere av idrettslagene i Ullensaker har gjennom samarbeidsavtaler med kommunen påtatt seg et betydelig driftsansvar. Gjennom disse avtalene har kommunen oppnådd en kostnadseffektiv drift av disse anleggene.

Informasjon

Med så mange nye innbyggere som flytter til Ullensaker hvert år er det viktig å kunne informere om alle idretts- og friluftstilbudene som finnes i kommunen. Både kommunen og idrettslagene må bli flinkere til å informere om sin tilbud.

Frafall

Stor pågang av nye medlemmer særlig blant idretter som fotball og håndball, bidrar til at det fortsatt vil være et økende behov for eksempel kunstgressbaner og flerbrukshaller. Manglende treningsfasiliteter medfører et dårligere treningstilbud til de som ønsker å bedrive idrett, og fører igjen til økt frafall fra den organiserte idretten.

Ullensaker sliter også med frafall blant aktive barn og unge i alderen 13- 19 år som resten av landet. Etter hvert som man blir eldre blir idretten for mange for seriøs og tidkrevende i forhold til hvordan man selv ønsker å satse. Mange slutter også i den organiserte idretten grunnet økonomiske vanskeligheter. I alderen 13- 19 år opplever mange ungdommer at de må ta et valg om de vil satse videre på idretten eller finne andre fritidsaktiviteter. Her har idretten en stor utfordring i å legge til rette for ungdom som ønsker å være idrettsaktive uten å være konkurranseutøvere.

Ullensaker idrettsråd sitt *Barne- og ungdomstiltak* er et tiltak som har som mål å rekruttere barn og ungdom til idrettsaktiviteter gjennom tilrettelegging. Tiltaket skal sette fokus på trener- og lederfunksjonen, samarbeid idrettslagene i mellom og andre frivillige organisasjoner, samt å øke tilbudet ut fra den enkeltes ambisjonsnivå.

Grunnet fortsatt stor tilflytting til kommunen er det stort behov for treningsfasiliteter. I tillegg har det kommet flere nye idrettsgrener i kommunen, som i dag ikke har eksisterende treningsfasiliteter for sin idrett.

Treningstid

Ullensaker kommune har vedtatt et utleiereglement som tilsier at alle lag og foreninger med tilhørighet i kommunen kan trene gratis i kommunale anlegg på hverdager. For alle typer arrangement betales det i dag for leie, som føres tilbake til drift og vedlikehold av anleggene. Dette er viktig tilskudd for å opprettholde ordningen med gratis treningstid.

Finansiering av idrettsanlegg og forskuttering av spillemidler

Det er i Akershus et stort etterslep på tildeling av spillemidler. Kommuner med mange spillemiddelsøknader har ofte flere års ventetid til tildeling av spillemidler foreligger fra fylkeskommunen. Dette innebærer at idrettslagene ofte må ta opp lån i påvente av tilsagn fra spillemidlene for å kunne betjene de løpende kostnadene ved bygging av et idrettsanlegg. I forrige planperiode forskutterte Ullensaker kommune spillemidler til to idrettsanlegg som ble bygget av idrettslag fra kommunen. Flere kommuner har avsatt egne midler til å forskuttere spillemidlene for idrettslagene.

Handlingsprogram

Bygging av anlegg for idrett og friluftsliv er i stor grad avhengig av kommunale midler og spillemidler.

Kulturdepartementet krever at anlegg som oppgis i prioritert handlingsprogram skal være kostnadsberegnet og en foreløpig finansiering skal forekomme. Anlegg som ikke tilfredsstill disse kravene eller på andre måter ikke har kommet langt nok i planleggingsfasen flyttes dermed til listen over langsiktige behov. Anlegg på denne listen kan senere flyttes til prioritert handlingsprogram i forbindelse med den årlige rulleringen av handlingsprogrammet.

Anlegg er tatt inn i handlingsprogrammets prioriterte eller uprioriterte del på bakgrunn av innspill fra lag og foreninger samt kommunens egne ønsker. Kostnader og finansiering kan bli endret i utleggingsperioden.

I forhold til de årlige søknader om spillemidler fra kommunale og private anlegg er det viktig å ha en klar prioritering fra kommunens side i forhold til den årlige rulleringen av handlingsprogrammet. Med tanke på at lag/foreninger og andre sammenslutninger som oftest har dårligere likviditet enn kommunen bør private anlegg gis prioritet i handlingsprogrammet. Etterslepet på spillemidler er for tiden stort på større anlegg og mellomfinansieringen i påvente av spillemidler kan være problematisk for bl.a. lag og foreninger. I tillegg til denne prioriteringen mellom kommune og frivillige lag/foreninger, vil prioritering gis etter følgende prinsipper:

1. Anlegg som har mottatt deltilsagn og som venter på slutttilsagn, eventuelt nytt deltilsagn. Gjentatt spillemiddelsøknad.
2. Anlegg med godkjent spillemiddelsøknad, men som ennå ikke har mottatt tilsagn. Fornyet spillemiddelsøknad
3. Forhåndsgodkjente anlegg, men uprøvd eller ikke tidligere godkjent spillemiddelsøknad. Nye søknader
4. Andre planer/ anlegg

Prioritering av spillemiddelsøknadene tas i samråd med Ullensaker Idrettsråd.

Prioritert Handlingsprogram for Nærmiljøanlegg 2015-2019

Prioritering	Anleggstype	Prosjekteier	Kostnad	Spillemidler	Søknadsår
1	Algarheim skole, isbanehus	Ullensaker kommune	106.000	53.000	2015
2	Nordbytjernet, utendørs treningspark	Ullensaker kommune	340.000	170.000	2016
3	Mogreina skole, utendørs treningspark	Ullensaker kommune	170.000	85.000	2016
4	Nordkisa skole, utendørs treningspark	Ullensaker kommune	340.000	170.000	2016
5	Algarheim skole, utendørs treningspark	Ullensaker kommune	340.000	170.000	2016
6	Sand, utendørs treningspark	Ullensaker kommune	170.000	85.000	2016
7	Ullensaker idrettspark, utendørs innebandyflate	Ullensaker kommune	500.000	250.000	2016
8	Sprinkart Jessheim del 1	Ullensaker Orienteringslag	70.000	35.000	2016
9	Sprintkart Jessheim del 2	Ullensaker Orienteringslag	100.000	50.000	2016
10	Ullensaker idrettspark, Beach håndballbane	Ullensaker/kisa II- Håndball	Ca 480.000	240.000	2016
11	Kvernlia, allskianlegg	Ullensaker skiklubb	Ca 200.000	100.000	2016
12	Sprintkart Jessheim del 3	Ullensaker Orienteringslag	100.000	50.000	2017
13	Sprintkart Ullensaker	Ullensaker Orienteringslag	120.000	60.000	2018

14	Sprintkart Ullensaker	Ullensaker Orienteringslag	100.000	50.000	2019
----	--------------------------	-------------------------------	---------	--------	------

Prioritert Handlingsprogram for Ordinære anlegg 2015-2019

Prioritering	Anleggstype	Prosjekteier	Kostnad	Spillemidler	Søknadsår
1	Jessheim skatepark	Ullensaker kommune	9.831.000	685.000*	2016
4	Jessheim is- og flerbrukshall, flerbrukshall	Ullensaker kommune	55.179.000	16.100.000	2016
5	Jessheim is- og flerbrukshall, ishall	Ullensaker kommune	33.581.000	13.800.000	2016
7	Nordkisa idrettspark, kunstgressbane	Hauer seter Sportsklubb Nordkisa	7.624.000	2.875.000	2016
9	Dragracing bane	Norsk Dargracing Gardermoen		3.450.000	2016
10	Klubbhus	Norsk Dargracing Gardermoen		2.300.000	2016
11	Lysanlegg	Norsk Dargracing Gardermoen		805.000	2016
12	Garderobeanlegg	Norsk Dargracing Gardermoen		1.150.000	2016
13	Driftingbane	Norsk Dargracing Gardermoen		1.150.000	2016
14	Depot	Norsk Dargracing Gardermoen		1.150.000	2016
15	Kunstgressbane	Borgen IL			2016
16	Undervarme til kunstgress	Borgen IL		805.000	2016
17	Kunstgressbane, rehabilitering, Bakkedalen	Ullensaker kommune		1.150.000	2016

18	Undervarme til kunstgressbane, Bakkedalen	Ullensaker kommune		805.000	2016
19	Jessheimhallen, rehabilitering gulv	Ullensaker kommune		575.000	2016
20	Trenings Cricketbane	Ullensaker Cricketklubb	Ca. 375.000	75.000	2016
21	Kampsportlokale, Jessheim is- og flerbrukshall	Ullensaker kommune	2.000.000		2016
22	Skytebane 200m	Ullensaker skytterlag	ca2.400.000	Ca.920.000	2017
23	Skytebane 100 m	Ullensaker skytterlag	Ca.1.500.000	Ca.575.000	2017
24	Skytebane 50 m	Ullensaker skytterlag/Kisen MSL	Ca.3.300.000	Ca.1.980.000	2017
25	Klubbhus	Ullensaker skytterlag	Ca.6.250.000	Ca. 1.150.000	2017
26	Skytebane 15 m	Ullensaker skytterlag	Ca.3.750.000	Ca. 1.437.000	2017
27	Orienteringskart	Ullensaker Orienteringslag	300.000	100.000	2018

* Deltilsagn

Politisk vedtak på tildeling av spillemidler for 2015 vedtas i fylkestinget i juni 2015. Tildelingen vil bli beskrevet i sluttbehandlingen av kommunedelplanen.

Langsiktige behov

Kløfta idretts- og aktivitetspark
Svømmehall Jessheim

Cricketbane
Hilton lysløype
Ullensaker idrettspark, beach håndballbane
Ullensaker rideklubb, rideanlegg
Rambydalen skianlegg
Turkart i Ullensaker
Utendørs Treningsparker
Basishall for turn
Curlinghall
Tak over isflaten i Jessheim idrettspark

Kilder

Akershus fylkeskommune
SSB.no
Ullensaker kommune
Kulturdepartementet